

STREVEN

SEPTEMBER-OKTOBER 2019

452

DRIFT

**Herinnering, macht en verzet
Een straattaferreel in Boedapest**
MAARTEN VAN ALSTEIN

455

Kibboets Kolchose Kazerne

De Praags-Duits-Joodse expressionist Paul Adler (1878–1946)
LUDO ABICHT

Paul Adler (1878–1946) is een van de meest prominente vertegenwoordigers van de Joods-Praags-Duitse literatuur, waartoe ook Franz Kafka en Franz Werfel behoren. Hij is een moeilijk leesbaar expressionistisch dichter en romancier met een boeiende taalvisie op de spirituele, economische en politieke revolutie die sterk aanleunt bij de kabbalistische mystiek van Martin Buber. De laatste jaren worden zijn leven en werk herontdekt en geactualiseerd door literatuurcritici en filosofen in West-Europa en Noord-Amerika.

465

'Er is geen andere God dan die in jullie zelf'

Identitair ontwaken met *Zarathoestra* van Hermann Hesse
FRANÇOIS LEVRAU

Hoewel Hermann Hesse zichzelf tijdens zijn leven voortdurend heeft bestempeld als een apoliteek schrijver, heeft hij zich wel degelijk nadrukkelijk over politiek en geschiedenis uitgelaten. In dit artikel bekijken we zijn *De terugkeer van Zarathoestra*, een literaire tekst die precies honderd jaar geleden verscheen en de Duitse jeugd aanspreekt op het moment dat Duitsland de oorlog heeft verloren en de jongeren zich de vraag stellen wat ze moeten doen en waarin ze moeten geloven. Hoewel de tekst een eeuw oud is, betoogt de auteur dat hij nog steeds relevant is.

478

Veelgodendom

Friedrich Nietzsche, zijn worsteling met het historische en wij
OLIVIER BOEHME

Friedrich Nietzsche lag in de knoop met de historische manier van denken die overall worden de plaats van *zijn* liet innemen. Zelfs de ultieme filosofische antwoorden die hij probeerde te formuleren, weerspiegelen die problematiek. Een wandeling door zijn oeuvre leert ons hoe zijn vragen en antwoorden zich nog steeds opdringen, maar dat wij er ook nog lang niet klaar mee zijn.

489 **'Vervang hem dan toch door een bakfietsstandem'**
Mobiliteit, metaforen en moraal

DIETLINDE WILLOCKX EN MARC KREGTING

Het gebruik van metaforen vertelt veel over wat wij in onze samenleving belangrijk vinden. Sterker nog, metaforen kunnen wapens zijn die ingezet worden in het politieke steekspel. Wat verraden de metaforen 'wielerterrorist', 'bakfietsouder', 'ruimtevreter' en 'moordstrookje' over de diverse normen en belangen wanneer we spreken over fietsinfrastructuur?

500 **Onttovering, magie en faerie**
De wereld van Max Weber en J.R.R. Tolkien

LINDE DE VROEY

We leven vandaag in een 'onttoverde wereld', een wereld waarin wetenschap en rationalisering magie en religie verdrongen hebben. De onttoveringstheorie is cruciaal voor ons moderne zelfbegrip. Maar wat betekent het voor de mens om 'onttoverd' te zijn? Aan de hand van Max Weber en J.R.R. Tolkien werpt dit artikel een nieuw licht op betovering en onttovering; een onderscheid tussen magie en het feeëriek, tussen rationalisering en het existentiële verlies van de ervaring betoverd te worden door de wereld.

510 **DE TEGENHANGERS**

Begin september 2018 deden filosofiehuis Het zoekend hert ° The searching deer en cultureel maatschappelijk tijdschrift *Streven* een speciale oproep, omdat wij samen op zoek wilden gaan naar jonge en diverse stemmen die op literaire of poëtische wijze filosofisch kunnen reflecteren. Twaalf jonge schrijvers werden geselecteerd. Wij noemden deze creatieve denkers en schrijvers 'De Tegenhangers' omdat we van hen nieuwe, aparte, eventueel eigenzinnige perspectieven verwachtten. De opdracht aan de geselecteerde auteurs was en is bovendien expliciet dat zij elk reflecteren over een van de lezingen in het filosofische programma 'Denkers van de intieme inkeer. Over het verlangen naar verstillings' van Het zoekend hert (zie: www.hetzoekendhert.be). De teksten zullen, voorzien van een samenvatting van de lezingen waar zij een link mee hebben, gaandeweg ook verschijnen op www.streventijdschrift.be. Veel leesplezier met de negende, tiende en elfde bijdrage van de reeks! Yusra Benfquih zal de reeks begin 2020 afsluiten.

510 **Niet langs hier**
Over taal, een weide en persoonlijke kaarten

INGE DE BAL

Inge De Bal aanvaardde de opdracht om te reflecteren over de lezing van Elisabeth Van Dam: 'Ludwig Wittgenstein en de kunde van het wissen'.

517 **Eenzaamheid in meervoud**

SEBASTIAN MÜNGERSDORFF

Sebastian Müngersdorff aanvaardde de opdracht om te reflecteren over de lezing van Jan-Hendrik Bakker: 'Thomas Merton en de hunker naar mystieke tradities uit Oost en West'.

528 **Beste Patricia Jozef,**

MICHIEL COX

Michiel Cox aanvaardde de opdracht om te reflecteren over de lezing van Patricia Jozef: 'De intieme sfeer: een gewelddadige en heilige ruimte'.

532 **FORUM**532 **Nieuwe politieke doelen****Voor progressieve democraten in de VS**

ANDREW WINNICK

538 **Niemand wil ze hebben**

HERMAN SIMISSEN

543 **Hoe word je tegenwoordig hoogleraar?**

WIM VERBAAL

548 **Wat te doen?**

HAROLD POLIS

553 **PODIUM**553 **Woorden net te zacht om helemaal begrijpelijk te zijn****Over *Laiwarikon* van Peter Ghyssaert**

LIES VAN GASSE